

Sygn. akt I ACz 540/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Baran

Sędziowie: SA Jerzy Bess

SO (del.) Beata Kurdziel (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. W. (1)

przeciwko M. J.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 15 lutego 2017r., sygn. akt I C

343/16

postanawia:

oddalić zażalenie

SSA(del.) Beata Kurdziel SSA Barbara Baran SSA Jerzy Bess

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu postanowieniem wydanym dnia 15 lutego 2017r. w sprawie z powództwa A. W. (1) przeciwko M. J. o zapłatę odrzucił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 1 sierpnia 2016r. W uzasadnieniu ww. postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że w apelacji złożonej od wyroku z dnia 1 sierpnia 2016r. pozwany zawarł wniosek o zwolnienie od opłaty sądowej od apelacji, który został oddalony postanowieniem z dnia 24 października 2016r. Zażalenie pozwanego na powyższe postanowienie Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił postanowieniem z dnia 17 stycznia 2017r. Odpis postanowienia doręczony został pełnomocnikowi pozwanego w dniu 30 stycznia 2017r. Opłata od apelacji nie została uiszczona w terminie do 6 lutego 2017r.

Sąd Okręgowy wskazał, że na mocy art. 370 k.p.c. sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisane terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w terminie. Zgodnie z art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 t.j. ze zm.), jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma na podstawie art. 130

k.p.c. Stosownie do art. 112 ust. 3 ustawy przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Jeżeli jednak o zwolnieniu orzekł sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany termin, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie, a jeżeli postanowienie sądu drugiej instancji zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Przepis art. 112 ust. 3 u.k.s.c. dotyczy również środków odwoławczych.

W niniejszej sprawie profesjonalny pełnomocnik pozwanego nie uiszczył wymaganej opłaty stosunkowej od wartości przedmiotu zaskarżenia w terminie, który upłynął z końcem dnia 6 lutego 2017r., w związku z czym apelacja podlegała odrzuceniu na podstawie art. 370 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosł pozwany, zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 370 k.p.c. poprzez jego nieuzasadnione zastosowanie podczas, gdy apelacja pozwanego opłacona została w ustawowym terminie 7 dniowym od doręczenia postanowienia o oddaleniu zażalenia. W oparciu o powyższy zarzut pozwany wniosł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyjęcie do rozpoznania apelacji pozwanego.

W uzasadnieniu zażalenia pozwany przyznał, że termin do uiszczenia opłaty od apelacji mijał dla pozwanego w dniu 6 lutego 2017r. Pozwany w dniu 5 lutego 2017r. przełał kwotę 9.830zł na rachunek bankowy Sądu, z tym, że omyłkowo na rachunek bankowy Sądu Okręgowego w K. I Wydziału Cywilnego. W dniu 20 lutego 2017r. pozwany uzyskał informację o dokonaniu przelewu na błędny rachunek bankowy i niezwłocznie zwrócił się do Sądu Okręgowego w K. z wnioskiem o przeksięgowanie ww. kwoty na sumy budżetowe Sądu Okręgowego w Nowym Sączu. Pozwany powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w sprawie III CZP 62/89, zgodnie z którym „uiszczenie opłaty na rachunek sądu niewłaściwego tylko wtedy może być dokonane w terminie, jeżeli sąd ten w ciągu 7 dni od otrzymania przez stronę wezwania do uiszczenia opłaty złoży w banku polecenie przelewu na rachunek sądu właściwego”. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w K. przekazał na rachunek Sądu Okręgowego w Nowym Sączu powyższą opłatę sądową od apelacji mieszcząc się w terminie 7 dni od doręczenia postanowienia o odrzuceniu apelacji. Wobec powyższego uznać należy, że pozwany dochował terminu do wniesienia opłaty od apelacji, a fakt, że dokonał tego omyłkowo na rachunek sum Sądu Okręgowego w K. nie powinien powodować dla niego ujemnych skutków. Omyłka pozwanego, nie nosząca znamion działania w złej wierze nie powinna skutkować ograniczeniem jego prawa do sądu poprzez odrzucenie apelacji. Dopiero, gdyby pozwany przełał ww. kwotę na rachunek niebędący rachunkiem żadnego z sądów można byłoby przyjmować celowe działanie pozwanego. Skierowanie opłaty na konto niewłaściwego sądu, lecz prawidłowo oznaczonego tytułu opłaty w przelewie nie może stanowić podstawy do odrzucenia apelacji, o czym świadczy treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 kwietnia 2008r. , sygn. akt SK 11/07, w którym to orzeczeniu stwierdzono niezgodność z Konstytucją §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27, poz. 199) w części obejmującej słowo „właściwego”. Prawidłowe oznaczenie sądu właściwego wynika z tytułu uiszczanego przelewu — jako że przed Sądem Okręgowym w Nowym Sączu pod sygn. I C

343/16 toczyła się sprawa z powództwa A. W. przeciwko M. J.. Za uwzględnieniem zażalenia przemawia również to, że spełnione zostały wszystkie cele, jakim ma służyć uiszczenie opłaty sądowej tj. zarówno cel fiskalny - z uwagi na przekazanie opłaty na rachunek Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, jak również cel нефiskalny, tworzący z obowiązku uiszczenia opłaty swoistą barierę finansową przeciwko nieuzasadnionemu wnoszeniu powództw i apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Okolicznością nie kwestionowaną przez pozwanego jest fakt, iż w terminie tygodniowym od dnia doręczenia pełnomocnikowi pozwanego postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie oddalającego zażalenie pozwanego na postanowienie oddalające wniosek o zwolnienie od opłaty sądowej od apelacji, opłata ta nie została uiszczona na rachunek Sądu Okręgowego w Nowym Sączu tj. sądu, który wydał wyrok zaskarżony przez pozwanego. Opłata taka została bowiem uiszczona (z zachowaniem ww. terminu) na konto Sądu Okręgowego w K., a następnie - na wniosek pozwanego z dnia 20 lutego 2017r. - przekazana na rachunek bankowy Sądu Okręgowego w Nowym Sączu.

Powyższe okoliczności uzasadniają przyjęcie stanowiska, że pozwany nie uiszczył w przepisany termin opłaty sądowej od apelacji.

Zgodnie z § 2 ust. 1a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 408), opłaty sądowe w sprawach cywilnych uiszcza się w formie bezgotówkowej na rachunek bieżący dochodów sądu właściwego dla podjęcia czynności procesowej, z którą wiąże się uiszczenie opłaty sądowej, lub sądu, za pośrednictwem którego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wnosi się pismo podlegające opłacie sądowej. Treść ww. aktualnie obowiązującego przepisu urzeczywistnia zaprezentowane na gruncie uprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006r. w sprawie sposobu wnoszenia opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 27, poz. 199 ze zm.) stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zawarte w wyroku z dnia 29 kwietnia 2008 r., SK 11/07 (OTK-A 2008, nr 3, poz. 47), w którym wskazano, że pojęcie „sąd właściwy” obejmuje dwa desygnaty znaczeniowe i odnosi się - w przypadku realizacji obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od wniesionej apelacji - do sądu pierwszej instancji za pośrednictwem, którego wnosi się ten środek zaskarżenia oraz do sądu drugiej instancji (sąd odwoławczy). Na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów trafnie podkreślano w orzecznictwie, że za „sąd właściwy” w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 31 stycznia 2006 r. nie można uznać sądu, który nie ma żadnego powiązania proceduralnego z toczącym się postępowaniem (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 marca 2012 r., V CZ 150/11). Na gruncie obecnie obowiązujących przepisów, które wprost wskazują, na rachunek którego sądu ma zostać uiszczona opłata, nie budzi wątpliwości, że uiszczenie opłaty na konto sądu, który nie ma żadnego powiązania proceduralnego z niniejszą sprawą (tj. konto Sądu Okręgowego w K.) nie może być uznane za terminową realizację obowiązku fiskalnego związanego z wniesieniem apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 1 sierpnia 2016r.

Dodatkowo wskazać należy, iż nieadekwatne jest powoływanie się przez pozwanego na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26.06.1989r., III CZP 62/89. Z treści ww. uchwały wynika, że uiszczenie opłaty na rachunek sądu niewłaściwego tylko wtedy może być uznane za

dokonane w terminie, jeżeli sąd ten w ciągu 7 dni od otrzymania przez stronę wezwania do uiszczenia opłaty złoży w banku polecenie przelewu na rachunek sądu właściwego. W niniejszej sprawie termin do uiszczenia opłaty sądowej od apelacji upłynął w dniu 6 lutego 2017r., zaś polecenie przelewu opłaty sądowej od apelacji z konta Sądu Okręgowego w K. na konto Sądu Okręgowego w Nowym Sączu wydane zostało w dniu 23 lutego 2017r., w uwzględnieniu wniosku pozwanego z dnia 20 lutego 2017r. tj. po upływie tygodniowego terminu do uiszczenia opłaty sądowej od apelacji. Na bieg ww. terminu nie ma żadnego znaczenia doręczenie odpisu postanowienia o odrzuceniu apelacji.

Wobec powyższego, zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art.

397§2 k.p.c.

SSA(de.) Beata Kurdziel SSA Barbara Baran SSA Jerzy Bess